

LLIBRES

LA BIBLIOTECA JOAN FUSTER

BIBLIOTECA JOAN FUSTER

7 títols publicats.

Col·lecció "Els nostres Autors". Edicions Bromera. Alzira

Joan Fuster, l'escriptor de Sueca, es mereix, evidentment, un record permanent en la nostra memòria col·lectiva i qualsevol excusa —com ara el cinqué aniversari de la seua mort— ha de ser ben rebuda per a homenatjar la seua persona i mantenir sempre viva la presència de la seua significació reivindicativa en la nostra personalitat nacional. No obstant això, no hem d'oblidar mai que, per a un escriptor, allò realment important és que la seua producció escrita es mantinga a l'abast dels lectors i, potser, a pesar de la transcendència pública de Fuster, aquest objectiu no sempre s'ha aconseguit d'una manera satisfactòria.

Per això, Edicions Bromera, a partir de l'any 1991, es comprometé en la publicació d'una sèrie d'obres fusterianes amb la intenció de donar a conèixer al gran públic una part important i representativa de l'obra assagística d'un dels escriptors valencians més importants del segle XX. L'edició d'aquestes obres s'inclou, des d'un principi, dins de la Col·lecció "Els Nostres Autors" i, per tant, cada text s'ha editat acompanyat d'una introducció divulgativa sobre l'obra i l'autor, com també amb unes propostes didàctiques finals pensades per tal de facilitar-ne el possible treball a l'aula.

D'aquesta manera, naixia la "Biblioteca Joan Fuster" d'Edicions Bromera, una sèrie amb un disseny de coberta diferenciat de la resta d'obres de la mateixa col·lecció i amb una doble numeració: la general i l'exclusiva dels llibres de l'intel·lectual de Sueca. A hores d'ara, aquesta sèrie, coordinada per Josep Antoni Fluixà, està integrada per llibres poc coneguts de l'autor, antologies de textos literaris plens d'interès però de difícil accés i obres ja clàssiques de l'assagista. En total se n'han publicat set volums.

El primer títol fou *Ser Joan Fuster*, una antologia de textos seleccionada per Josep A. Fluixà i Antoni Martínez, amb uns criteris clarament didàctics. Com ha dit Isidor Cònsul, aquesta edició és una obra pensada "amb l'objectiu de presentar a un públic ampli la profunditat, la riquesa i la varietat del pensament fusterià". Per això la tria vol provocar la reflexió dels lectors sobre temes molt variats, però tots ells acostats al món dels adolescents i joves. Això ha fet que Antoni llorenç classificara l'obra "com un

bon llibre per a introduir-se a la lectura de Joan Fuster".

La segona de les obres publicades va ser *Combustible per a falles*, apareguda poc després de la mort de l'escriptor l'any 1992, tot i que la seua publicació, com també la iniciativa d'acostar al gran públic la seua obra amb edicions didàctiques, comptava amb el beneplàcit del mateix Fuster. Antoni Furió se'n féu càrrec de la introducció i de les propostes de treball. L'edició recuperava una obra amb la qual Fuster reflexionava sobre el caràcter i la mentalitat dels valencians a través dels motius i de la simbiologia del món faller.

L'any 1993 es publicaven dues obres: *L'Albufera de València*, un text pràcticament inèdit, i *Sagitari*. La primera amb una interessant introducció de l'escriptor Josep Franco i la segona amb un pròleg de nivell assagístic de l'escriptor Enric Sòria. En *L'Albufera de València* ens trobem amb un Fuster dotat extraordinàriament per a una capacitat d'observació, inquisitiva i lúdica, de la realitat. Mentre que en *Sagitari* podem observar, com a lectors, els temes que preocupaven l'autor durant els últims anys. Tot això fa que, per a Sòria, aquest llibre tinga un valor de document insubstituïble per a comprendre l'evolució del pensament i de l'estil fusterià.

També l'any 1995 es tornaren a publicar dues obres més: *Un país sense política* i *Misògins i enamorats*. La primera, introduïda per Joan Francesc Mira, representa, indubtablement, la continuació imprescindible de les reflexions exposades per Fuster en *Nosaltres els valencians*. La segona, amb introducció i notes d'Albert G. Hauf, recull una sèrie d'articles d'història i de crítica literària sobre els nostres millors escriptors clàssics: Ausiàs March, Roís de Corella, Jaume Roig, Sor Isabel de Villena i Joanot Martorell.

Finalment, durant aquest any del 1997 s'ha publicat *Babel i babilònies*, amb una encertada introducció de Vicent Salvador. L'obra, una vegada més és un recull de textos diversos que tracten, amb l'agudesca típica de l'escriptor, una sèrie de temes de caràcter sociològic que, gràcies a la perspectiva intel·lectual amb què hi són plantejats, continuen vigents. De fet, per això mateix, tots els llibres de l'escriptor de Sueca són encara avui molt recomanables per a tots aquells que vulguen conèixer i acostar-se a la realitat social i cultural de la nostra època d'una manera intel·ligent i reflexiva. En aquest sentit, iniciatives com la de la "Biblioteca Joan Fuster" són dignes de tenir en compte i d'encoratjar.

JOAN VIVAS

UN MANUAL D'ECOLOGIA CIUTADANA

TROSSOS DE NATURA INACABATS

JOANDOMÈNEC ROS

Edicions La Magrana.
Col·lecció l'Esparver Ciència. Núm. 25.
Barcelona, 1997. 259 pp.

Un títol inspirat en dues *proposicions deshonestes* fusterianes sembla ja un començament molt interessant per a un llibre d'ecologia. Si, com diu Joan Fuster, hi ha trossos de natura que li semblen inacabats, aquests són precisament els que ens mostra l'ecòleg barceloní Joandomènec Ros, en el seu darrer treball. O, tornant a una altra de les frases incloses en les proposicions de l'assagista de Sueca: si el món està mal fet... almenys diguem-ho de tant en tant.

Trossos de natura inacabats constitueix una gran oportunitat per a la difusió d'un conjunt d'articles publicats setmanalment en el diari *Avui*. Encara que no pretén ser una continuació del seu llibre anterior (*La nostra ecologia de cada dia*), els problemes que ens afecten encara són els mateixos. I no són els problemes ambientals que estem acostumats a llegir tots els dies en la premsa (incendis forestals, contaminació d'aigües, abocadors il·legals, etc.) els que ens afecten d'una manera més greu. La veritable tragèdia està en la pèrdua de biodiversitat, la degradació d'ecosistemes, la radioactivitat o la desertització, en fets no remeixables ni gràcies a la tecnologia ni al progrés, i que l'autor atribueix a quatre característiques de la humanitat: el progrés imparabile que s'ha experimentat des d'aquell primat antropeide avantpassat nostre, la capacitat d'utilització d'energia externa i, per tant, de multiplicació de les possibilitats de modificar l'entorn, el creixement demogràfic esgarriós i, finalment, una actitud agressiva continuada envers el seu medi.

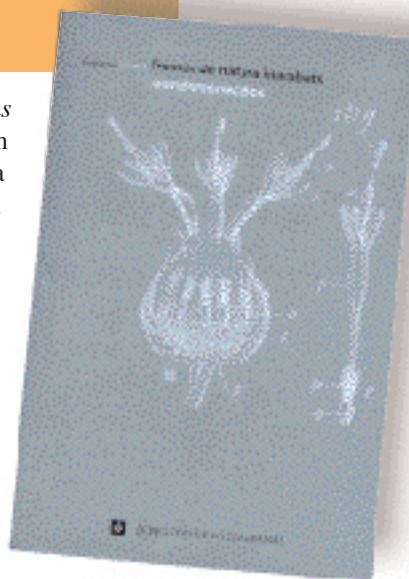
Joandomènec Ros, catedràtic d'Ecologia de la Universitat de Barcelona, investigador brillant en ecologia marina i membre de l'Institut d'Estudis Catalans,

col·labora assíduament amb diversos mitjans de comunicació tot acomplint una valuosa tasca de divulgador de la ciència, cada dia més necessària en la nostra societat. El seu llibre és una profunda reflexió sobre les qüestions ambientals en sis grans parts. El primer apartat presenta l'actitud moral de l'home davant de la problemàtica ambiental del segle XX a través d'alguns refranys catalans que semblen quasi inventats per a l'ocasió. Els articles s'hi situen segons el tema tractat en quatre seccions: *Terres* recull els temes d'àmbit geogràfic, *Aigües* presenta els problemes de la conservació d'ecosistemes marins i de l'escassetat i la gestió de l'aigua a Catalunya, *Energies* fa un repàs

a l'ecologia energètica i la problemàtica que envolta la seua producció i utilització, i, finalment, *Temps* dona la dimensió temporal als textos. L'última part és una mena de conclusió que deixa oberta la possibilitat de cavil·lar sobre els temes ecològics actuals i la seua prioritat, sempre insistint en la conscienciació del lector i en la importància de la seua actitud.

Aquest llibre és un manual d'ecologia ciutadana que analitza un món assolat, pol·luït, superpoblat i espoliat, però que estimula el lector a lluitar i a apreciar el seu entorn. Els articles compilats en les diferents parts del llibre mostren la realitat ambiental, però sempre amb l'espontaneïtat sorgida d'una situació quotidiana, d'un personatge o d'una notícia de premsa. En definitiva, la lectura resulta encisadora, fluida i, sobretot, molt recomanable per al gran públic. Un públic que, amb seguretat, retrobarà en la perspicàcia de les paraules de Joandomènec Ros trossos de natura, si més no perfectament acabats.

JORDI DOMINGO CALABUIG

LA SITUACIÓ ACTUAL DEL MÓN

L'ESTAT DEL MÓN 1997

LESTER R. BROWN, CHRISTOPHER FLAVIN, HILARY FRENCH ET ALII.

Traducció catalana del Centre UNESCO de Catalunya.

Títol original: State of the World 1997.

Edició del Centre UNESCO de Catalunya.

1997. 250 pp

El Worldwatch Institute, organització arrelada als Estats Units, és actualment el principal referent mundial d'informació i d'anàlisi sobre polítiques ambientals. El seu informe *L'estat del món 1997* és el quatorzé dels que, amb periodicitat anual, ve patrocinant amb el fi de fomentar el progrés cap a una societat ecològicament sostenible.

La Cimera de la Terra (Río de Janeiro, 1992) va representar l'assumpció per part dels principals mandataris mundials de la relació entre els problemes mediambientals i el desenvolupament econòmic, tot fixant com a objectiu principal la necessitat d'establir un model de desenvolupament sostenible, és a dir un sistema econòmic capaç de satisfer les necessitats fonamentals tant de les generacions actuals com de les futures. És evident que la forma de vida actual als països desenvolupats està basada en un consum desproporcionat de recursos materials i energètics. Si no s'invertia aquesta tendència, responsable dels greus problemes mediambientals i de la progressiva pèrdua de la diversitat biològica que patim, la previsió d'exhauriment dels recursos del nostre planeta en un termini relativament curt no ens semblaria desmesurada. La idea del desenvolupament sostenible suposa no sols integrar les estratègies mediambientals dins de la política econòmica dels països avançats, sinó també aconseguir que aquest nou model d'economia resulte viable per als països en vies de desenvolupament, que aspiren a un sistema de vida similar al dels països industrialitzats.

L'estat del món 1997 posa de manifest com ha estat possible reaccionar globalment davant d'una greu situació com ara la progressiva destrucció de la capa d'ozó (s'ha reduït a la quarta part la producció mundial de clorofluorocarbonats entre el 1987 i el 1995) i la necessitat que les actuacions contra els problemes mediambientals s'efectuïn de manera ràpida (a pesar de l'anterior dada, el forat de la capa d'ozó continua creixent any rere any,

Cap. 9). Hi destaca, per això, l'anàlisi dels cinc anys transcorreguts des de la Cimera de Río (Cap. 1), que posa de manifest l'incompliment majoritari de les promeses que van fer els més de cent caps de govern que van assistir a la Cimera. Entre totes les amenaces que planen sobre nosaltres, cal destacar com a principal manifestació del caràcter "insostenible" del model econòmic actual la seua incapacitat per a proporcionar aliments a una població mundial cada vegada major

que reclama un major grau de benestar (Caps. 2 i 3). Com a propostes possibles, en aquest informe es defensa no subvencionar el consum de recursos naturals (Cap. 8) i l'adequada valoració dels serveis que ens ofereix la naturalesa (Cap. 6). Considerem, per exemple, el cas de l'indicador Producte Interior Brut -que calcula les activitats que es reflecteixen com a béns i serveis produïts en un país- tenint en compte la fuita de petroli que hi va haver recentment a la badia de Tokio. Doncs bé, l'activitat econòmica derivada de la neteja de la taca de petroli repercutirà positivament en el PIB del Japó. És obvi que aquest indicador no té en compte els greus danys ecològics derivats. L'informe es completa amb un estudi sobre la prevenció de malalties cròniques a països en desenvolupament (Cap. 4), una discussió sobre les evidències del canvi climàtic (Cap. 5) i una anàlisi del concepte de seguretat (Cap. 7).

Un text, en resum, escrit amb rigor i claredat, recolzat en una abundant documentació i que, junt amb l'Informe al Club de Roma (Factor 4), constitueix una referència imprescindible per a aquells que volem comprendre els canvis que haurien i previsiblement van a produir-se en un futur immediat en l'evolució cap a una economia, una societat, sostenible.

FERNANDO SAPIÑA

PER A ENTENDRE EL MEDI AMBIENT

SOCIEDAD Y MEDIO AMBIENTE

JESÚS BALLESTEROS i JOSÉ PÉREZ ADÁN

Editorial Trotta, Madrid, 1997, 398 pp.

Aquest manual pretén exposar de manera clara i profunda el significat i les conseqüències de la interrelació entre cultura moderna i entorn natural. Resultarà d'interès també a qui vulga aprofundir en la comprensió de la nostra època des d'un dels seus temes centrals. I és que, *Sociedad y Medio Ambiente* és més que un simple manual per a estudiosos del medi ambient. És, sens dubte, la millor contribució original en castellà per a entendre l'*estatus questionis* de la problemàtica mediambiental.

Els autors han estat elegits en virtut de les seues investigacions en la matèria. Alguns dels punts de vista s'hi complementen entre si mateixos; en altres casos hi contrasten, però sempre dins d'un marc unitari i comú. A més, com és natural entre experts amb una trajectòria d'intercanvis acadèmics en publicacions i congressos, els fonaments dels plantejaments particulars són sobradament coneguts per part de tots els autors. Amb tot, els editors, com es nota amb la lectura del text, han mirat de mantenir-hi un criteri plural i dispers a l'hora de coordinar les diverses aportacions.

No cal avançar molt en la lectura per adonar-se que el discurs que enllaça les diverses contribucions individuals parteix d'un posicionament clar on es veu la mà dels editors. Certament, el professor Ballesteros i Pérez Adán són sobradament coneguts com a pensadors crítics davant de les implicacions socials de la cultura del capitalisme modern. Tant en *Ecologismo Personalista* (Tecnos, Madrid, 96) de Ballesteros, com en *Socioeconomía* (Trotta, Madrid, 97) de Pérez Adán, es blasma el vigent sistema de producció i de consum des de posicions relacionades, tot i que de bon tros, amb l'humanisme cristià. No és estrany, per consegüent, que el lector pugua descobrir en caminar per les pàgines de l'obra que comentem dues rebel·lies significatives davant del que en el món

acadèmic s'entén per políticament correcte.

Efectivament, *Sociedad y Medio Ambiente* no empra arguments neoliberals ni neomalthusians, ni en els seus plantejaments ni en les seues conclusions. La defensa del medi, la comprensió de la naturalesa, els condicionaments socials del sistema industrial, hi són vistos amb una perspectiva omnicomprensiva, tot incorporant —la qual cosa ens sembla un encert de l'edició— la visió del Sud. No es tracta, doncs, d'una obra de tall occidentalista, un defecte del qual peca la majoria de la literatura mediambiental exposada avui en dia en les nostres llibreries; i això és d'agrair.

Per a nosaltres, només aquesta sola raó ja auguraria al llibre una petició de reserva en els prestatges de qualsevol biblioteca personal. A més, l'obra té altres i molt variats encerts. No ens hi entropessem amb el corporativisme acadèmic que llasta el valor de moltes de les obres col·lectives a l'ús; la presència de juristes, sociòlegs, geògrafs, enginyers, economistes i filòsofs dóna un aire cosmopolita que oxigena els arguments centrals de l'obra. Hi ha capítols certament magistrals i pensem que les contribucions dels professors Martínez-Echeverría, Sosa i Prades són de particular rellevància. El llibre és, en el seu conjunt, un text que mostra la preparació del professorat espanyol, i, a més, una obra amb un plantejament nou en tractar un tema d'avantguarda i d'importància cabdal. Tot plegat sense comptar-hi l'encert de presentar una obra d'aquestes característiques, al mateix temps que en la majoria de les universitats es constata l'èxit de la nova llicenciatura en Ciències Ambientals.

Aquestes són les raons per les quals *Sociedad y Medio Ambiente* ve a ser un manual de referència bàsic, que proporciona tota la informació necessària i els punts de reflexió fonamentals per a la comprensió del tema capital del nostre temps.

CARMEN SALAS

COMUNICACIÓ I RELACIONS DE PODER

PSICOLOGÍAS, DISCURSOS Y PODER
(PDP)

ANGEL JUAN GORDO I JOSÉ LUIS LINAZA
Madrid, Visor, 1996, 435 pp.

Què poden tenir en comú una conversació íntima d'una parella amb un grup de neozelandesos blancs que descriuen la seua relació amb els maorís indígenes, o un envàs de dentrífic infantil amb una consulta psicoterapèutica i una assemblea política? Aquestes són algunes de les situacions comunicatives que donen peu a la reflexió dels vint-i-dós articles recollits en *Psicologías, discursos y poder (PDP)*, compilat per A.J. Gordo i J.L. Linaza. I allò que tenen en comú, evidentment, és que es tracta de diferents esdeveniments comunicatius en què es negocien relacions de poder. Els capítols s'organitzen en sis seccions temàtiques: 1) reflexions teòrico-metodològiques en les psicologies discursives i culturals, 2) l'oposició entre anàlisi conversacional i anàlisi del discurs, 3) aproximacions discursives al món educatiu, 4) perspectiva psicoanalítica, 5) relacions entre discurs, psicologia i política, i 6) postmodernitat, tecnologies i ciberpsicologies discursives.

La possibilitat d'estendre l'anàlisi del discurs a formes d'interacció tan diverses, incloent-hi també els que apriorísticament podrien semblar més "neutres", demostra que, en definitiva, tota interacció és susceptible d'una reformulació en termes d'allò que els autors de Pal Alt anomenarien "complementarietat". Des d'altres tradicions epistemològiques, com ara la moderna teoria dels *topoi*, s'hi insisteix també que tota emissió és argumentativa i, en última instància, persuasiva, i aquesta circumstància és la que converteix les situacions recollides en objectes d'interès psicològic.

El volum que comentem representa, per això, una mostra esplèndida de com la metodologia de l'anàlisi conversacional d'ascendència etnometodològica posa al descobert la vinculació indiscutible entre accions socials i règims discursius; mitjançant l'anàlisi d'esdeveniments comunicatius concrets s'hi argumenta la importància de les estratègies discursives en la construcció d'identitats, tant individuals com col·lectives.

BEATRIZ GALLARDO

DONES I LLENGUATGE: UNA MIRADA MASCULINA

R. MORANT, M. PEÑARROYA I J. TORNAL

Ed. Denes, València, 1997, 134 pp.

Aquest llibre va obtenir el 1996 el Premi Francesc Ferrer Pastor que convoca l'Editorial Denes des del 1994. Amb un tractament de les dades pròxim al de l'etnografia de la parla, i amb premisses teòriques que remetien a la lingüística antropològica d'ascendència boasiana, els autors ens ofereixen un repàs amé i detingut dels tèmics més estesos sobre les diferències sexuals en l'ús lingüístic actual. El llibre és, fonamentalment, un útil i sistematitzat conjunt de dades que repassen els usos lingüístics en l'itinerari vital de l'ésser humà, des de la infància fins a la vellesa, passant pels diferents àmbits de l'experiència: laboral, amorós, familiar, etc. Les dades recollides posen al descobert l'assumpció quotidiana de la "diferència" lingüística entre els dos sexes, tant en el seu paper de subjectes de l'enunciat com de l'enunciament.

RESUMS DE TESIS DOCTORALS

Universitat de València, Servei de Publicacions, 1995-96.

Una de les activitats periòdiques que contribueixen a la difusió de l'estat real de la investigació en la nostra universitat és la publicació anual, a càrrec del Servei de Publicacions, dels resums de les tesis doctorals. Ara s'ha publicat el volum 17, que correspon a l'any 1996. Agrupats per facultats, s'hi recullen els resums de les tesis doctorals presentats per cada doctorand, com també la data, qualificació, director i composició del tribunal.

ACTES DEL COL·LOQUI INTERNACIONAL TIRANT LO BLANCH

JEAN MARIE BARBERÀ

Centre Aixois de Recherches Hispaniques, Institut Interuniversitari de Filologia Valenciana, Publicacions de l'Abadia de Montserrat.

Després de dues primeres reunions celebrades el 1990 i el 1992, el 1994 va tenir lloc, a la ciutat d'Aix-en-Provence, el III Col·loqui sobre el Tirant lo Blanch, les actes del qual s'han editat ara. Tal com assenyala en el pròleg el professor Jean Marie Barberà, a càrrec de l'edició, el col·loqui tingué una intenció "presentadora" del Tirant, "d'obertura al lector francès", que explica la versió bilingüe de les actes, amb la traducció al francès de les ponències presentades en català. Els temes tractats en els disset articles recorren alguns dels aspectes més interessants de l'obra de Joanot Martorell: relacions possibles entre l'incunable i el manuscrit (Jaume Chiner), el concepte medieval de cavaller (Rafael Beltrán), la relació amor/guerra (Albert Hauf), els episodis africans (Rafael Alemany), el ritme oral de la prosa (M. Claire Zimmerman), etc. A l'interès científic de les actes se suma una edició acuradíssima de la Biblioteca Abat Oliva.

GENÈTICA I LEGISLACIÓ

GENES EN TELA DE JUICIO
(PRUEBAS DE IDENTIFICACIÓN POR ADN: DE
LOS LABORATORIOS A LOS TRIBUNALES).

ALINA QUEVEDO

Editorial McGraw Hill/Interamericana de España, serie McGraw Hill de divulgación científica. 1997. 290 pàgs.

Aquest llibre relata les aplicacions de les tècniques de biologia molecular en dret penal. Si calgués concretar de manera sintètica les impressions d'aquest lectura, caldria parlar d'exhaustivitat, d'esforç sistemàtic i globalitzador, i de gran precisió en l'ús dels conceptes científics. Sens dubte, aquest llibre és un bon exemple d'interdisciplinarietat en un tema que uneix avanços científics amb aplicacions legislatives.

El llibre es divideix en dues seccions molt diferenciades. En la primera, que ocupa els cinc primers capítols, s'expliquen amb un llenguatge assequible a tothom les tècniques de biologia molecular. En la segona, que abraça des del capítol 6 fins al 13, amb un llenguatge de vegades novel·lesc, es presenten una àmplia varietat de processos penals on s'han aplicat aquestes tècniques.

Els dos primers capítols, "El hijo de la vida" i "Creced y multiplicaos", descriuen respectivament el material hereditari, les tècniques per a la seua seqüenciació, i la formació de molècules recombinants al laboratori. El següent capítol ens presenta, sota l'epígraf "La huella de Jeffreys", el treball del genetista britànic Alex Jeffreys sobre microsatèl·lits. L'autor compara aquest desenvolupament amb les etiquetes de barres dels supermercats, i presenta les dues primeres aplicacions històriques de la tècnica en el cas d'una filiació familiar per a satisfer un tràmit migratori, i en el de l'esclariment d'un assassinat a Naborough Village, una petita població de Gal·les. El quart capítol, titulat "Watson, Crick y Holmes", ens endinsa en el món de les sondes genètiques. L'autora hi realitza una incursió en el complicat món de la genètica de poblacions, imprescindible per a apreciar la polèmica al voltant de les proves d'ADN en la pràctica forense. Finalment, el capítol cinquè, titulat "Secuencias por un tubo", relata el desenvolupament i algunes aplicacions de la tècnica de la reacció en cadena de la polimerasa (abreujadament PCR, per les seues sigles en anglès: *polymerase chain reaction*). Resulta particularment interessant la narració de la utilització d'aquesta tècnica per l'Ertzaintza en l'esclariment d'un delictes de tràfic de ramat a Biscaia.

Amb el capítol sisè, suggerentment anomenat "Morir

en Nueva York", comença la segona part del llibre. S'hi relaten les primeres passes en la introducció de les tècniques de petjades genètiques als tribunals americans, els seus primers èxits, i també els primers problemes tècnics i jurídics. Aquests inconvenients són profusament discutits als dos capítols següents, "La ley de Murphy" i "Ángeles del infierno y genetistas".

Hi són especialment interessants els apartats que narren l'enfrontament entre els genetistes que defensaven un model de població homogènia i els que defensaven un model de poblacions. El capítol novè, titulat "El umbral de la discordia", narra l'informe científic de l'Acadèmia de Ciències americana per a acabar amb aquesta discussió, com també el naixement del Grup Europeu d'anàlisi de l'ADN i l'estat de l'aplicació d'aquestes tècniques en diferents països europeus. El capítol acaba tot analitzant la posició negativa del Tribunal Suprem i del Tribunal Constitucional espanyols

envers l'ús d'aquestes proves. Els capítols 10, 11 i 12, titulats respectivament "Pregunta a tu almohada", "Tócala otra vez, Dean" i "Pasado sangriento", relaten detalladament una gran quantitat de casos on l'aplicació de les tècniques genètiques ha desxifrat enigmes. Casos tan dispars com la desaparició de pares durant la guerra bruta argentina, la construcció d'amulets que continguen fragments del nostre propi ADN, la identificació de mòmies, o el llinatge dels tsars de Rússia, són discutits al llarg d'aquests capítols. Finalment, l'últim capítol del llibre, "El crimen del siglo", es dedica al cas 54089442 de l'estat de Califòrnia contra O.J. Simpson. Sens dubte que la publicitat inherent a aquest cas disparà l'interès del públic en general per les proves d'ADN. Les tortuositats legals del cas, la fiabilitat de les proves d'ADN que s'hi empraren, i la discrepància entre llei i ciència són l'eix d'aquest interessant capítol.

El llibre es completa amb un glossari clar i una bibliografia abundant distribuïda per capítols que permetrà al lector interessat incrementar la informació sobre els diferents temes tractats. En resum, *Genes en tela de juicio* és un llibre amè, de lectura fàcil, que resulta particularment apropiat per a dos col·lectius distints: llicenciats en dret interessats a obtenir una base teòrica sobre proves genètiques, i científics interessats a conèixer les aplicacions legals dels seus desenvolupaments de laboratori. Unir i satisfer els interessos d'aquests dos col·lectius tan dispars no és una tasca fàcil, però sens dubte Alina Quevedo ho ha aconseguit.

MARIA DOLORES CALVO BENEDI

